Verslag van een verkenningsgesprek na de Culemborgse gemeenteraadsverkiezingen

datum: woensdag 23 maart 2022, 20:00-20:45 uur
aanwezig: Iris Meerts, verkenner
Dagmar Kusters, D66
Rard Metz, D66 (via Teams vanwege corona)
Anouk van Aarsen, verslaglegging

1. **Hoe duidt u de uitslag? Wat is u opgevallen?**
   Voor ons is de uitslag pijnlijk, we zijn gehalveerd. Dat hadden we niet verwacht. Als oorzaak zou aan te wijzen kunnen zijn dat we als middenpartij in een polariserende politiek een voor veel kiezers te onduidelijk profiel hebben weten neer te zetten.

   Maar we zijn ook blij met een sterk progressief en groen geluid. De groei van GL mét de komst van de PvdD geeft aan dat de thema's rond duurzaamheid blijkbaar flink aanslaan, dat doet ons goed. Verder denken we dat de opkomst bij de verkiezingen in Culemborg hoger had mogen zijn.

2. **Welke samenwerking heeft u voor de komende raadsperiode voor ogen?**
   We hebben geen duidelijke voorkeur: de winnaars en de grootsten: CvN, Groen Links, VVD en PvdD zijn aan zet en moeten verantwoordelijkheid nemen. Maar hierop doorgevraagd zien wij programmatisch een samenwerking met CvN, GL en D66 een goede kans van slagen omdat we veel overeenstemming in uitgangspunten hebben. Ook als het gaat om sfeer voelt deze samenwerking met CvN en GL als gewenst aan.

   Wij zien twee mogelijke samenwerkingen:
   - een raads-breed akkoord, waarbij we de lessen uit de afgelopen periode meenemen.
   - GL, CvN en D66. Je krijgt dan een krappe meerderheid met een sterke oppositie. Dit betekent dat je de samenwerking goed moet vast zien te houden.
     - In deze situatie zien wij graag dat elementen van een raadsakkoord meegenomen worden, zodat ook andere partijen op inhoud betrokken zijn.

3. **Op basis van wat voor akkoord (raadsakkoord/ coalitieakkoord/ …) wilt u het liefst aan de slag?**
   Zoals in ons verkiezingsprogramma staat, zijn we voorstander van een raadsakkoord. We willen graag de goede dingen uit de vorige raadsperiode meenemen.

   Als het een coalitie- of bestuursakkoord wordt, kunnen we daar als D66 ook mee ook uit de voeten. Ons spreekt aan wat CvN zei in de raadsvergadering van 21 maart: graag een akkoord met elementen van alle partijen en met het meenemen van lessen uit de vorige periode.

4. **Welke goede elementen uit het raadsakkoord van de afgelopen jaren moeten we sowieso behouden?**
   Zoeken naar de overeenkomsten in plaats van de verschillen, en een gesprek met de hele raad is belangrijk om te behouden. Er zijn ook punten van aandacht.

   De lessen van het raadsakkoord in de afgelopen periode zijn 1) vooraf geen wethouderskandidaten, 2) een akkoord met alle partijen in de raad en 3) onderwerpen waarover overeenstemming is niet meer bespreken in de raad.

We willen graag dat raads-brede overeenkomsten in het akkoord terecht komen. Elke partij kan een eigen geluid laten horen en tegelijkertijd blijven we samenwerken en naar overeenkomsten blijven zoeken. Concreet zou je op elementen waar alle partijen een zelfde gezamenlijke uitdaging zien, zoals Klimaat, Wonen en Betrokkenheid van inwoners, met de "coalitie" op hoofdlijnen afspraken kunnen maken, waar ruimte is voor wensen van andere partijen. Op thema's met grotere onderlinge verschillen maak je een traditionele coalitieafspraak Daarnaast kunnen natuurlijk ook "vrije" kwesties worden benoemd.
Er zijn meerdere manier om (de elementen van) een raadsakkoord uit te werken.

Bij een echt raadsakkoord zou je niet moeten starten met wethouders-kandidaten die vooraf bekend zijn. Om die reden heeft D66 geen wethouderskandidaat, maar drie mogelijke kandidaten. Als D66 een wethouder levert, kiezen we welke wethouder past bij de situatie, op inzicht, bij de portefeuille etc.

5. **Welke rol ziet u voor uw partij weggelegd in de onderhandelingen?**
   Op dit moment past door de verkiezingsuitslag bij D66 een terughoudende opstelling. We vinden dat eerst gekeken moet worden naar winnaars en naar partijen waarbij het aantal stemmen gelijk gebleven is: CvN, GL, PvdD en VVD.
   Het doet enerzijds pijn maar tegelijkertijd zijn wij een enthousiaste groep progressieve mensen en zetten we ons er overheen en gaan we door. Naast terughoudend stellen we ons dus flexibel en open op. We zijn een constructieve partij en hebben een open houding als men ons benadert. Als we worden uitgenodigd voor samenwerking dan gaan we die aan op basis van gelijkwaardigheid en leveren dan ook een wethouder.

6. **Met welke partijen wilt u onderhandelen en waarom? Met welke niet? Waarom niet?**
   Wij willen met alle partijen samenwerken. De afgelopen raadsperiode is er sprake geweest van een goede samenwerking tussen de partijen.

7. **Wat zijn belangrijke thema's voor uw partij en zijn er eventuele breekpunten?**
   Wij willen alles bespreken, maar niet bouwen in het buitengebied is wel echt een heel belangrijk punt voor ons, waar we moeilijk van af willen wijken. Als het gaat om bouwen binnen de contouren zijn veel wensen bespreekbaar. We vinden bovendien dat we iets met windenergie moeten doen. Betrokkenheid van inwoners is belangrijk.

8. **Zijn er nog andere zaken die we in deze fase moeten bespreken?**
   We vinden het heel mooi dat CvN echt met alle partijen in gesprek wil. De sfeer en verhoudingen binnen de raad zijn nu echt best goed, het is belangrijk om dat vast te houden.